

KURSUS I ADVOKATETIK – 7. OKTOBER 2022

Dagsorden |

- **Forhold til retten**
- **Forligsdrøftelser**
- **Forhold til modparten**
- **Ytringer**
- **Retshjælp**
- **Habilitet**
- **Tavshedspligt**

Underviser |

Lars Merrild Hareskov

- Advokat (H), partner
- Direkte telefon: (+45) 33 34 04 94
Mobil: (+45) 24 86 39 48
lars.merrild.hareskov@dk.dlapiper.com

AER

AER art. 2

Stk. 1 *Reglerne afspejler Advokatnævnets og domstolenes praksis. På områder, der er uafklaret i praksis, udtrykker de Advokatrådets opfattelse af, hvad der er god advokatskik. De finder anvendelse ved advokaters udøvelse af virksomhed under brug af advokattitlen i Danmark og ved danske advokaters udøvelse af sådan virksomhed i udlandet.*

Forhold til retten | Eksempel

Sagsnr. 2015 – 3394/CBW - den 22. december 2015

FAKTUM

[Advokat A] har på vegne af [ejendomsselskab ApS] klaget over, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved ikke at have iagttaget inkassolovens § 10 og ved at henvende sig til retten uden at underrette modpartens advokat eller give retten besked om, at modparten var repræsenteret ved advokat.

Forhold til retten | Eksempel

AFGØRELSE

- [Indklagede] var ved fremsendelse af stævningen til retten bekendt med, at [advokat A] repræsenterede [ejendomsselskab ApS] i sagen mod [politikreds].
- På denne baggrund finder Advokatnævnet, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved ikke i stævningen at oplyse, at sagsøgte var repræsenteret af [advokat A], og ved ikke samtidig at sende kopi af stævningen til [advokat A].

Forhold til retten | Eksempel

Sagsnr. BS-58673/2019-VLR (U.2021.1831) - den 22. januar 2021

FAKTUM

- Advokat B klagede til Advokatnævnet over, at advokat A, der var kurator i et konkursbo, havde anlagt sag mod hans klient uden samtidig at sende kopi af stævningen m.v. til ham, idet A fra forudgående forhandlinger var bekendt med, at han repræsenterede sagsøgte.
- Den stævning, der er omhandlet i sagsøgtes afgørelse, blev lagt ind på domstolenes retssagsportal den 17. november 2017, idet klagerens advokat, B, blev anført som advokat for modparten. *Umiddelbart forinden havde sagsøgeren pr. e-mail underrettet advokat B herom.*

Forhold til retten | Eksempel

- **AFGØRELSE**

- Advokatnævnet traf den 29. maj 2018 afgørelse om at pålægge A en bøde på 10.000 kr., idet Advokatnævnet fandt, at A havde tilsidesat god advokatskik ved på konkursboets vegne at have indgivet stævning til retten uden samtidig at sende kopi af stævningen til advokat B, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.
- Det kunne ikke føre til et andet resultat, at A samme dag havde orienteret B om, at der var anlagt retssag, og at stævningen umiddelbart efter ville være tilgængelig på Minretssag.dk.
- Stadfæstet af Vestre Landsret den 22. januar 2021.

Forhold til retten |

AER art. 48

Stk. 1 Advokaten skal udføre sit hverv under respekt for retten og andre myndigheder.

Stk. 2 Advokaten må ikke forhindre, at sagen behandles og afgøres efter de regler, der gælder herom.

AER art. 49

Stk. 1 Advokaten skal respektere processens og forhandlingens kontradiktoriske princip.

Stk. 2 Advokaten må ikke uden forudgående eller samtidig meddelelse til modparten rette henvendelse om sagen til dommeren eller andre, der behandler tvister, eller forsyne disse med bilag, notater eller dokumenter.

Stk. 3 Advokaten skal senest samtidig forsyne modparten med kopi af det således fremsendte.

Forhold til retten | Eksempel

U.2016.1795

FAKTUM

- A var advokat for en tidligere ansat hos Carlsberg Danmark A/S, C, i en arbejdsskadesag anlagt mod C, der var repræsenteret af en ekstern advokat. I forbindelse hermed rettede A henvendelse til en produktionsleder hos C, hvori han anmodede ham om at redegøre for en række forhold til brug for den verserende retssag, idet produktionslederen tidligere havde været involveret i sagen.
- A havde ikke forinden eller samtidig med henvendelsen informeret C's advokat om sin henvendelse til produktionslederen. A havde endvidere ikke oplyst produktionslederen om, at han ikke havde pligt til at udtale sig

Forhold til retten | Eksempel

AFGØRELSE

- Advokatnævnet fandt, at A ved at have rettet henvendelse til produktionslederen med konkrete faktiske spørgsmål om sagen, hvor hans arbejdsgiver var modpart og repræsenteret af en ekstern advokat, havde tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126
- Advokatnævnet lagde herved vægt på, at produktionslederen i kraft af sit ansættelsesforhold havde en sådan tilknytning til C, at A under de givne omstændigheder burde have underrettet C's advokat om sin henvendelse til produktionslederen.

Forhold til retten | Vidner

AER art. 50

- Stk. 1 En advokat, der repræsenterer en part i en civil retssag, **kan kontakte et vidne** forud for vidneafhøringen for at klarlægge, hvad vidnet kan forklare og for at sætte vidnet i stand til at forberede sig på vidneafhøringen.
- Stk. 2 En advokats dialog med et vidne skal altid ske på en måde, der er egnet til at **understøtte, at vidnet så korrekt som muligt** bidrager til sagens oplysning. En advokat skal i forbindelse med enhver henvendelse til et vidne forud for vidneafhøringen **sikre**, at vidnet er bekendt med, at vidnet **ikke har pligt til at udtale** sig til advokaten.
- Stk. 3 En advokat skal orientere modpartens advokat om den kontakt, advokaten **agter** at tage til eller **har haft** med et vidne, som modparten har indkaldt eller meddelt at ville indkalde som vidne under sagen, eller som i øvrigt har en særlig relation til modparten. Orientering kan undlades, hvis advokaten har først vidnet i en forudgående instans, hvis vidnet er ansat hos den part, advokaten repræsenterer, eller hvis parten har en anden særlig tilknytning til vidnet. Det forhold, at et vidne føres af modparten, påvirker ikke i sig selv advokatens adgang til at kontakte vidnet.

Forligsdøftelser |

Problemstilling?

Forligsdokumenter | Eksempel

Sagsnr. 2014 - 1357/LSK – den 2. september 2014

FAKTUM

- Advokat A skrev herefter den 25. februar 2014 følgende til indklagede:
- *”Jeg har konstateret, at Deres klient under korrespondancen direkte med min klient har foreslået, at sagen blev afsluttet mod, at min klient betalte de resterende 4 måneder af 2013, eller kr. 200.000 til fuld og endelig afgørelse.*
- *Uden på nogen måde at have drøftet evt. forlig med min klient hører jeg gerne, om der er ønske om evt. at forlige sagen på dette grundlag. Dette er uden enhver præjudice.”*
- Den 5. marts 2014 afviste indklagede forligsforslaget.
- Der kunne ikke opnås enighed mellem parterne, og indklagede indgav den 26. marts 2014 stævning mod Selskab X ved [bynavn] Byret med krav om betaling af 600.000 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente. Som bilag til stævningen blev skrivelse af 25. februar 2014 fra advokat A til indklagede fremlagt.

Forligsdrøftelser | Eksempel

AFGØRELSE

- Advokat A har derimod den 25. februar 2014 fremsat et forligstilbud til Selskab Y.
- Indklagede var derfor ikke berettiget til uden forudgående accept fra Selskab X og advokat A at fremlægge skrivelsen af 25. februar 2014 for [bynavn] Byret i sin helhed, da forligsforslaget derved blev fremlagt under en verserende retssag.
- Advokatnævnet finder på den baggrund, at indklagede har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og Advokatnævnet pålægger derfor i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, indklagede en bøde på 10.000 kr.

Forligsdøftelser |

AER art. 51

- Stk. 1 Har en part forud for eller under en verserende retssag, voldgift eller anden tvisteløsning tilbudt forlig, må modpartens advokat ikke over for den afgørende instans fremlægge eller på anden måde oplyse om forligsforslaget uden samtykke fra modparten.
- Stk. 2 Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at advokaten fremlægger eller oplyser om forligsforslag fra egen klient.

Forhold til modparten | Eksempel

BS 5-675/2015 – den 8. marts 2016

FAKTUM

- [Indklagede] skrev ved brev af 20. maj 2014 til [klager] bl.a. følgende:
- *Som følge heraf kræver min klient nu, at De betaler compensation med kr. 100.000,- til min klient således at der herefter er sket en lighedeling af provenuet vedrørende ejendommen.*
- *Udover ovennævnte krav har min klient forskellige løsørengstande som hun ikke har fået udleveret i forbindelse med fraflytningen. Det drejer sig om et ikeaskab (garderobeskab), et gammelt skab fra loftet på [adresse], hvid gammelt sofabord, udendørs kakkelovn, skænk (kommode) med ovalt spejl samt en sangbog "De små synger". Disse effekter ønskes ligeledes udleveret.*
- *Jeg vil tilråde, at De straks kontakter Deres advokat [A], der har modtaget kopi af nærværende skrivelse til orientering med henblik på nærmere drøftelse.*

Forhold til modparten | Eksempel

AFGØRELSE

- På denne baggrund, og da brevet ikke blev fremsendt med henblik på at overholde påkravsregler efter lovgivningen eller var påkrævet til varetagelse af klientens interesser, tiltræder retten, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. I, ved at fremsende brevet af 20. maj 2014 direkte til [klager].
- Den omstændighed, at [indklagede] i brevet opfordrede [klager] til at kontakte advokat [A], og at [indklagede] sendte kopi af brevet til advokat [A], kan ikke føre til et andet resultat, og det kan heller ikke tillægges betydning som en formildende omstændighed ved bødens udmåling. Retten tiltræder derfor endvidere, at bøden er fastsat til 10.000 kr.

Forhold til modparten |

AER art. 42

Stk. 1 En advokat må ikke modvirke tilkaldelse af en anden advokat og bør efter omstændighederne opfordre modparten til at søge advokat.

AER art. 43

Stk. 1 En advokat må ikke i en konkret sag henvende sig direkte til nogen, som i sagen er repræsenteret af anden advokat, uden dennes samtykke. Det gælder dog ikke, hvis henvendelsen sker til berettiget varetagelse af en klients eller egne interesser, eller vedkommende anden advokat trods påmindelse ikke foretager, hvad advokaten efter god advokatskik har pligt til. Advokaten skal i alle tilfælde samtidig eller uden ugrundet ophold underrette den anden advokat om enhver sådan henvendelse.

Ytringer | Eksempel

FAKTUM

- Ved anklageskrift af 8. juni 2018 har Advokatrådet indklaget advokat A for Advokatnævnet, jf. retsplejelovens § 143, stk. 2, for at have tilsidesat advokatpligterne, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved i forbindelse med retssager anlagt mod Advokatnævnet og Advokatrådet ved Retten på Frederiksberg at være fremkommet med grove og uacceptable ytringer og i flere tilfælde særdeles grove angreb og beskyldninger mod institutioner og personer.

Ytringer | Eksempel

FAKTUM

- Eksempler på ytringer:
- *"Myndighederne og domstolene dækker over hinanden i disse forbrydelser, og de advokater, der påpeger disse forbrydelser, der begås mod befolkningen, herunder mod børn, skal sanktioneres af Advokatnævnet således, at advokaterne tier og retter ind og accepterer de forbrydelser, der dagligt begås af embedsmænd og advokater mod børn og deres familier. Den danske stat agerer som den spæde start af nazismen, hvor en del af befolkningen ikke må nyde retsbeskyttelse, og som nazisterne hang jøderne ud, som forbrydere, hænger Advokatnævnet lovlydige advokater ud som forbrydere offentligt på deres hjemmeside."*
- *"... Det Danske Advokatsamfund arbejder således aktivt på at få fjernet de advokater, som ikke tillader mishandling, pædofili og drab på børn således, at den danske stat kan fortsætte de overgreb mod befolkningen, herunder på børn,..."*

Ytringer | Eksempel

AFGØRELSE

- Henset til, at advokat A har fremsat de ytringer, der indgår i sagerne, under brug af sin advokattitel og ved benyttelse af advokatbrevpapir, finder Advokatnævnet, at advokat As adfærd skal bedømmes efter retsplejelovens § 126, stk. 1. Den omstændighed, at ytringerne er fremsat i forbindelse med sager, hvor advokat A ikke repræsenterede en klient, kan ikke føre til en ændret vurdering.
- Advokatnævnet finder, at advokat A ytringer, der bærer præg af at være usaglige og uproportionale i deres indhold, og som er karakteriseret ved i flere tilfælde at være grove angreb og beskyldninger rettet mod enkeltpersoner, myndigheder og myndighedspersoner, samlet set er af en sådan karakter, at de udgør særdeles grove tilsidesættelser af god advokatskik.
- Advokatnævnet finder derfor, at advokat A har handlet groft i strid med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Retshjælp |

AER art. 54

- Stk. 1 En advokat må ikke kræve højere honorar for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2. Det samme gælder for acontohonorar.
- Stk. 2 Advokaten skal arbejde for en løsning på klientens sag for de lavest mulige omkostninger under hensyn til klientens ønsker og instrukser.

Retshjælp |

Kan man nægte at føre en sag på vilkårene for retshjælpsforsikring?

Retshjælp | Eksempel

FAKTUM

- *Indklagede repræsenterede klagerne i forbindelse med en retssag vedrørende fortolkning og efterlevelse af en deklARATION, der er tinglyst pS parternes ejendomme. Indklagede udtog stævning på vegne klagerne den 9. august 2007. Ved brev af samme dato skrev indklagede bl.a. til klagerne: "Endelig bekræfter jeg, at vi har aftalt, at sagen føres uden brug af retshjælpsforsikring, idet jeg maksimalt vil beregne mig et salær svarende til kr. 20.000,00 med tillæg af moms." Den 30. september) 2008 afsagde retten dom i sagen og tilkendte sagsøgerne 59.000 kr. i sagsomkostninger. Ved mail af 11. oktober 2008 til en af klagerne skrev indklagede: "Hermed udskrift af sagens kontokort, der viser, at I har indbetalt kr. 34.900, 00 i retsafgifter og salær til mig. Disse penge skal naturligvis returneres til jer, da jeg er blevet tillagt omkostninger fra modparten, der overstiger beløbet. Jeg vil tro, at mit arbejde med at tvangsfuldbyrde dommen vil involvere max 5 timer a 1.800 og mit salær vil så udgøre kr. 9.000.00. Herfra skal så fratrækkes de omkostninger, som retten tillægger mig for at udføre arbejdet. Det vil sandsynligvis så betyde et minimum af egenbetaling forudsat at de dømte kan betale, men mon dog ikke." Ved mail af 13. oktober 2008 til indklagede skrev klager: "Vi har nu, uafhængigt af hinanden, talt med to forskellige advokater, som begge er enige med os i, at du har givet et tilbud på at føre sagen. Du er derfor ikke berettiget til et beløb større end de kr. 20.000,- med tillæg af moms, som dit tilbud lyder på. Vi skal derfor bede om en bekræftelse pS, at de kr. 59.840,00, som sagens kontokort udviser, vil blive udbetalt til os, da vi i modsat fald vil indbringe sagen for advokatnævnet".*

Retshjælp | Eksempel

- *Den 30. september) 2008 afsagde retten dom i sagen og tilkendte sagsøgerne 59.000 kr. i sagsomkostninger. Ved mail af 11. oktober 2008 til en af klagerne skrev indklagede:*
- *"Hermed udskrift af sagens kontokort, der viser, at I har indbetalt kr. 34.900, 00 I retsafgifter og salær til mig. Disse penge skal naturligvis returneres til jer, da jeg er blevet tillagt omkostninger fra modparten, der overstiger beløbet. Jeg vil tro, at mit arbejde med at tvangsfuldbyrde dommen vil involvere max 5 timer a 1.800 og mit salær vil så udgøre kr. 9.000.00. Herfra skal så fratrækkes de omkostninger, som retten tillægger mig for at udføre arbejdet. Det vil sandsynligvis så betyde et minimum af egenbetaling forudsat at de dømte kan betale, men mon dog ikke." Ved mailaf 13. oktober 2008 til indklagede skrev klager: ‘*
- *'Vi har nu, uafhængigt af hinanden, talt med to forskellige advokater, som begge er enige med os i, at du har givet et tilbud på at føre sagen. Du er derfor ikke berettiget til et beløb større end de kr. 20.000,- med tillæg af moms, som dit tilbud lyder på. Vi skal derfor bede om en bekræftelse p§, at de kr. 59.840,00, som sagens kontokort udviser, vil blive udbetalt til os, da vi i modsat fald vil indbringe sagen for advokatnævnet".*

Retshjælp | Eksempel

AFGØRELSE

- *"Advokatnævnet finder, at indklagede har afgivet prisoplysning indeholdende en aftale uden forbehold til klagerne i brev af 9. august 2008. Klagerne har derfor en berettiget forventning om, hvad indklagedes salær for bistand beløber sig til. Det forhold, at retten tilkender klagerne sagsomkostninger med 59.900 kr. findes ikke at kunne ændre herpå."*

Habilitet | Eksempel

U.2003.1577H

FAKTUM

- Advokat A påtog sig at repræsentere advokat B under en civil retssag, hvor en fond F krævede tilbagebetaling fra B af et beløb, der ifølge F var ydet som lån, men ifølge B var honorar for advokatydelse til F.
- A havde, før den civile sag blev anlagt, været beskikket forsvarer for T, som var tiltalt for skyldnersvig i forbindelse med opkøb af selskaber, foretaget af et investeringsselskab, I, som T var direktør for, og som var delvis ejet af F.
- I forbindelse med straffesagen havde der været tilvejebragt oplysninger om F's forhold. B havde ydet advokatbistand til F eller dets datterselskaber bl.a. i forbindelse med etablering af datterselskaber for I.

Habilitet | Eksempel

AFGØRELSE

- Højesteret fandt, at der var en sådan forbindelse mellem straffesagen og den civile sag, at der var risiko for, at A i forbindelse med straffesagen havde fået oplysninger, der kunne være af betydning for den civile sag.
- Det var ikke heroverfor sandsynliggjort, at de oplysninger, A fik under straffesagen, ikke ville kunne benyttes under den civile sag. Herefter havde A tilsidesat god advokatskik ved at påtage sig at repræsentere B under den civile sag.

Habilitet | Eksempel

U.2001.1030H

FAKTUM

- Advokat A blev i december 1994 beskikket som forsvarer for B, der var sigtet for bedrageri og skyldnersvig i forbindelse med transaktioner foretaget i 1992-94 i en række selskaber, der ejedes af B, men blev ledet af hendes ægtefælle.
- I januar 1997 anlagde X A/S, som gennem Y A/S ejedes af B, og som var stiftet i 1996 i forbindelse med overtagelse af driftsmidler m.v. fra Z A/S, retssag mod T A/S med påstand om erstatning i anledning af, at T A/S i 1996 havde solgt et restlager af varer, som var fremstillet for Z A/S.
- Under denne retssag blev T A/S repræsenteret af A, som ikke efterkom en opfordring fra advokaten for X A/S til at udtræde af sagen, men i marts 1997 meddelte B, at han ikke længere ønskede at varetage hvervet som forsvarer for hende under straffesagen

Habilitet | Eksempel

AFGØRELSE

- Advokatnævnet fandt, at A havde tilsidesat god advokatskik ved ikke at udtræde af erstatningssagen, da det ikke kunne udelukkes, at oplysninger om Z A/S' forhold, der kunne være tilvejebragt i forbindelse med straffesagen, kunne have betydning for erstatningssagen.
- Højesteret fandt, at der ikke var en sådan forbindelse mellem de to sager, at A handlede i strid med god advokatskik, da han valgte ikke at udtræde af erstatningssagen. Der henvises herved bl.a. til, at det efter sagernes karakter og stilling var **usandsynligt**, at der skulle være oplysninger i straffesagen, som ville kunne benyttes i erstatningssagen, og at der efter det oplyste ikke i straffesagen forelå oplysninger om Z A/S' forhold. (Dissens).

Habilitet | Eksempel

U.1998.1105/2H

FAKTUM

- K udtog i januar 1995 stævning mod tre læger med påstand om, at de idømtes straf og tilpligtedes at betale godtgørelse for tort, idet K gjorde gældende, at lægerne havde brudt deres tavshedspligt i forbindelse med hendes hospitalsindlæggelse i januar 1993. I svarskrift af 2. maj 1995 påstod advokat A som advokat for de sagsøgte læger frifindelse. I juni 1995 indgav K's advokat klage til Advokatnævnet over advokat A med henvisning til, at advokat B, med hvem A havde kontorfællesskab, i 1994 havde været forsvarer for K under en straffesag om påstået vold, som K skulle have begået forud for hospitalsindlæggelsen i januar 1993. Advokatnævnet fandt, at der ikke for A forelå en interessekonflikt, men at der også ved kontorfællesskaber (jf. Advokatrådets regler om god advokatskik pkt. 2.3.4 om kompagnoner) består en sådan generel risiko for diskretionsbrud, at A burde have frasagt sig sagen for lægerne, da han blev opmærksom på, at B havde været forsvarer for K i straffesagen mod denne.

Habilitet | Eksempel

AFGØRELSE

- Nævnet tildelte herefter A en irrettesættelse i medfør af retsplejeloven § 147 c, stk. 1.
- Højesteret fandt, at der som led i fastlæggelsen af begrebet »god advokatskik«, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, **kan fastlægges sådanne begrænsninger** i advokaters adgang til at påtage sig sager, **at man herved modvirker en risiko** for uberettiget benyttelse af oplysninger. Der var derfor ikke grundlag for at tilsidesætte Advokatnævnets afgørelse, men da der var tale om et principielt og hidtil uafklaret spørgsmål, fandt Højesteret ikke anledning til at pålægge A en disciplinær sanktion. (Dissens med hensyn til begrundelsen).

Habilitet | Eksempel

U.2011.3374/3H

FAKTUM

- A anlagde sag ved byretten mod Gribskov Kommune og Transportministeriet, Vejdirektoratet, som følge af en afgørelse om delvis ekspropriation af A's ejendom. Ministeriet var under sagen repræsenteret af Kammeradvokaten ved advokat B. Kammeradvokaten, der er statens faste advokat i civile sager, er sammen med bl.a. advokat C interessent i Kammeradvokatens advokatfirma, Advokatfirmaet Poul Schmith. Under behandlingen af sagen ved byretten medvirkede dommer D, som er ægtefælle til advokat C. Byretten frifandt kommunen og afviste sagen mod ministeriet. A indbragte sagen for Østre Landsret, som afviste at tage sagen under pådømmelse, da A ikke havde appelleret rettidigt. Procesbevillingsnævnet afslog indbringelse af landsrettens afgørelse for Højesteret. A anmodede nu Højesteret om tilladelse til ekstraordinær appel af sagen. A anførte, at dommer D havde været inhabil, og henviste til, at Østre Landsret i en anden sag havde bestemt, at dommer D var inhabil i en situation, hvor Kammeradvokaten ved en anden advokat end advokat C havde repræsenteret en statslig myndighed.

Habilitet | Eksempel

AFGØRELSE

- Højesteret fandt ikke, at der forelå inhabilitet.
- Højesteret lagde vægt på oplysningerne om advokatfirmaets størrelse og struktur, hvor advokat C var tilknyttet en anden faggruppe end den, der behandlede sagen. Det måtte også lægges til grund, at advokat C på intet tidspunkt havde haft med sagen at gøre.
- Sagen havde endvidere ikke haft en særlig betydning for hverken staten eller advokatfirmaet.
- Det forhold, at dommeren var advokat C's ægtefælle, kunne derfor ikke rejse berettiget tvivl om dommerens fuldstændige upartiskhed. Højesteret afslog herefter anmodningen om ekstraordinær appel. Dissens.

Habilitet |

AER art. 7

Stk. 1 Ved modtagelsen af enhver ny sag skal advokaten i rimeligt omfang sikre sig mod, at der kan opstå tvivl om advokatens iagttagelse af bestemmelserne om interessekonflikter. **Advokaten skal løbende vurdere risikoen for interessekonflikter, hvis ændrede forhold gør det relevant.**

AER art. 8

Stk. 1 En advokat må ikke bistå en klient i situationer, hvor en interessekonflikt er opstået, eller hvor der foreligger nærliggende risiko for, at en sådan konflikt opstår.

Stk. 2 Situationer som nævnt i stk. 1 foreligger bl.a., når:

- 1) En advokat bistår klienter i samme sag, hvis klienterne har modstridende interesser af ikke uvæsentlig karakter.
- 2) En advokat bistår en part efter tidligere at have bistået modparten i samme sag.
- 3) En advokat på samme tid bistår klienter i flere sager, der har forbindelse med hinanden, hvis der er risiko for, at fortrolige oplysninger, som advokaten har modtaget i en af sagerne, kan have betydning i en anden af sagerne.

Habilitet |

- 4) En advokat har en nær familiemæssig eller ikke ubetydelig økonomisk, erhvervmæssig eller anden forbindelse til en part, som i sagen har modstridende interesser med klienten.
- 5) En advokat har sådanne forretningsmæssige eller andre forbindelser til eller aftaler med klienten, at der er risiko for, at advokaten ikke kan give klienten rådgivning uafhængigt af uvedkommende interesser.
- 6) En advokat som for parterne har medvirket til stiftelse eller berigtigelse af et retsforhold, efterfølgende bistår en af parterne vedrørende samme retsforhold, hvis bistanden har eller kan have betydning for den anden part.
- 7) En advokat skal varetage indbyrdes uforenelige hensyn til flere klienter.

Habilitet |

Stk. 3 Situationer som nævnt i stk. 1 kan bl.a. foreligge, når:

1) En advokat bistår en klient i en sag, hvis advokaten uden at repræsentere modparten i den konkrete sag har et fast klientforhold til denne. Ved vurderingen af om et klientforhold er fast, tages der bl.a. hensyn til, om klienten hidtil har søgt advokatens bistand regelmæssigt i forhold til klientens behov for bistand, og om klienten forventes at fortsætte hermed.

2) En advokat medvirker for flere parter til stiftelse af eller berigtigelse af et retsforhold, hvorom der er enighed mellem parterne.

3) En advokat bistår en klient i en sag efter tidligere at have bistået en klient i en anden sag, når sagerne har forbindelse med hinanden, og der er risiko for, at fortrolige oplysninger, som advokaten har modtaget i en af sagerne, kan have betydning i en anden af sagerne.

Habilitet |

AER art. 9

Stk. 1 En advokat må ikke virke som voldgiftsdommer, medlem af klagenævn o. lign., mæglingmand eller mediator for flere parter, hvis advokaten tidligere som partsrepræsentant har bistået nogen af parterne i forhold, der har forbindelse med sagen. En advokat må ikke efter at have virket som dommer, voldgiftsdommer, medlem af klagenævn o. lign., mæglingmand eller mediator bistå nogen af parterne som partsrepræsentant om forhold, der har forbindelse med sagen.

Habilitet | Eksempel

U.2009.1S

FAKTUM

- I slutningen af 2003 forsøgte ML og LJ at erhverve aktiemajoriteten i A/S J, der var trådt i betalingsstandsning. ML og LJ anmodede i november 2003 advokatfirmaet BB om juridisk bistand hertil, hvilket efter en række forhandlinger med kreditorer, aktionærer og tilsynet førte til, at der i januar 2004 blev udarbejdet en rekonstruktionsplan for J, som ville give ML og LJ kontrol over J.
- Den 11. februar 2004 blev rekonstruktionsplanen underskrevet af ML og LJ, tilsynet og de implicerede banker, hvorefter ML og LJ påbegyndte en due diligence, som skulle være afsluttet i løbet af 4 uger.
- I slutningen af februar 2004 blev der indgået akkordaftaler med de øvrige kreditorer, men forhandlingerne med J's aktionærer var ikke faldet på plads. Aftalen med tilsynet udelukkede ikke, at tilsynet kunne forhandle til anden side.

Habilitet | Eksempel

I februar 2004 rettede direktør CF, kapitalfonden A, henvendelse til advokat NEN hos BB og anmodede om hans bistand i forbindelse med A's overvejelser om køb af J. BB udarbejdede to notater til A. Endvidere fik NEN tilsendt A's tilbud om køb af J. Kort efter at ML og LJ havde afsluttet arbejdet med due diligence, fik de besked om, at J var solgt til A.

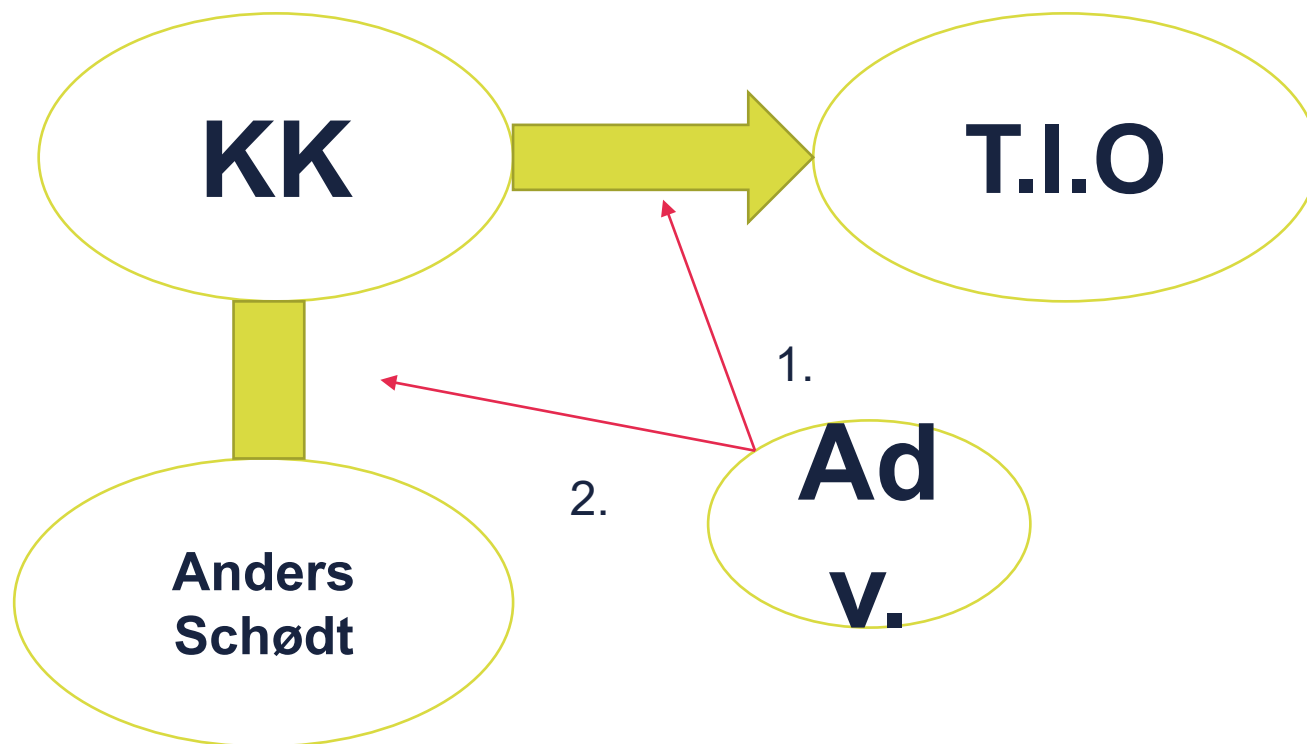
- ML og LJ anlagde sag mod BB og NEN, med påstand om at de skulle anerkende, at de i forhold til ML og LJ havde krænket Advokatrådets etiske regler for advokater, især afsnit 3.2.1-6, samt om at de skulle betale 1.000.000 kr.

Habilitet | Eksempel

AFGØRELSE

- Efter formålet med bestemmelserne i retsplejeloven om advokatmyndighedernes selvdømme, som var at tillægge disse myndigheder en enekompetence på de områder, hvor der skal ske en bedømmelse af de faglige standarder, fandt retten, at den første påstand måtte afvises.
- **Ved den senere behandling fandt advokatnævnet, at der faktisk var ydet rådgivning i strid med nr. 1, og tildelte en bøde på 75.000 kr.**

TEGNING + PRÆMIS

Habilitet | Eksempel

Sagsnr. 2011-0287 – den 12. september 2012

FAKTUM

- Klager har klaget over, at advokat B har tilsidesat god advokatskik ved på samme tid at have repræsenteret selskabet i en af dette anlagt retssag mod X A/S ved Retten i (...), hvor selskabets tidligere direktør Z er et afgørende vidne, og have repræsenteret Z vedrørende et af denne fremsat krav mod selskabet om betaling af 144.000,00 kr. for overarbejde i forbindelse med opsigelsen af hans ansættelsesforhold hos selskabet.

Habilitet | Eksempel

AFGØRELSE

- Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.
- Advokatnævnet finder, at advokat B ved at påtage sig sagen for Z har overtrådt reglerne om god advokatskik, og Advokatnævnet pålægger derfor i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, advokat B en bøde på 10.000,00 kr.

Tavshedspligt |

AER art. 15

Stk. 1 Fortrolighed er en betingelse for advokatens virke og en grundlæggende pligt og ret, som skal respekteres ikke kun i det enkelte individs, men også i retssamfundets interesse.

AER art. 16

Stk. 1 Tavshedspligten gælder uden tidsbegrænsning og gælder også, efter at sagen for klienten er afsluttet.

Stk. 2 Tavshedspligten gælder alle oplysninger, som advokaten har modtaget under sit virke for klienten. Dog kan en forsvarsadvokat udtale sig til pressen i generelle vendinger om straffesagens fremdrift og lignende spørgsmål.

Stk. 3 Tavshedspligten gælder, uanset hvilken sag advokaten varetager for klienten.

AER art. 17

Stk. 1 En advokat kan dele fortrolige oplysninger med advokater og andre, der er beskæftiget i samme advokatfirma som advokaten, hvis det åbenbart er i klientens interesse.

Stk. 2 En advokat skal indhente klientens samtykke til deling af fortrolige oplysninger med eksterne personer, herunder advokater.

Tavshedspligt |

AER art. 18

Stk. 1 Tavshedspligten forhindrer ikke advokaten i at videregive oplysninger i følgende tilfælde:

- 1) Klienten har på oplyst grundlag givet samtykke til, at konkrete oplysninger kan videregives, medmindre andet er bestemt i lovgivningen eller i pålæg i henhold til lovgivningen.
- 2) Advokaten er retligt forpligtet til at videregive oplysningerne.
- 3) Videregivelse sker i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv.

AER art. 19

Stk. 1 Advokaten skal sikre, at advokatens autoriserede fuldmægtige, partnere, jf. retsplejelovens § 124 c, stk. 1, nr. 2, personale og andre, som i øvrigt beskæftiges i advokatfirmaet, gøres bekendt med, at de pågældende har samme tavshedspligt som advokaten, uanset om de er advokater eller ej.

AER art. 20

Stk. 1 Når advokater udøver advokatvirksomhed i et fællesskab, i et advokatselskab, jf. retsplejelovens § 124, eller i kontorfællesskab gælder reglerne i artikel 15-19 for fællesskabet, advokatselskabet og kontorfællesskabet og i det indbyrdes forhold mellem dets deltagere, herunder ansatte advokater.

Stk. 2 Tilsvarende gælder reglerne i artikel 15-19 for andre samarbejder, samvirker og fællesskaber mellem advokater eller advokatfirmaer, såfremt de i forhold til tredjemand fremtræder som et fællesskab eller advokatfirma.

Tavshedspligt | Alle oplysninger?

Personlige?

Irrelevante?

Tavshedspligt | Mailhåndtering

Fejlmail?

Sjove?

Sagsafgørende?

Tavshedspligt | Modifikationer

- **Straffeloven § 152b, jf. retsplejeloven §129** – om uberettiget videregivelse
- **Retsplejeloven § 126** – om god advokatskik
- **De advokatetiske regler** – AER pkt. 5.1-5.4
- **CCBE (code of conduct)**
- **Retsplejeloven § 170** – om vidnefritagelse

Tavshedspligt | Eksempel

U.2009.2615H

- Under en sag for Højesteret mod Skatteministeriet fik N tilladelse til at afhøre advokat A om forhold, som var kommet til dennes kendskab ved udøvelsen af hans virksomhed som advokat for to afdøde klienter, K, og for en fond, F, der var stiftet af K. N anmodede derfor Højesteret om at pålægge A at afgive forklaring. Sagen var anlagt efter K's død, og F, der var bekendt med N's ønske om en vidneforklaring fra A, kommenterede ikke dette.

Afgørelse

- Højesteret fandt, at en forklaring fra A om forhold navnlig vedrørende F måtte antages at være af afgørende betydning for sagens udfald, og at sagens beskaffenhed og dens væsentlige betydning for N talte for, at A blev afkrævet forklaring.
- Højesteret lagde endvidere vægt på, at det måtte anses som overvejende sandsynligt, at K ville have tilladt A at afgive forklaring under hensyn til sagens betydning for N.

Tavshedspligt | Eksempel

U.2004.2814V

FAKTUM

- A var advokat for K under en forældremyndighedssag, i hvilken landsretten ved dom af 26. maj 2004 tillagde K's ægtefælle forældremyndigheden over to af fællesbørnene. Efter at K samme dag kort tid efter kl. 9.00 fik underretning om dommen, kørte hun bort med de to børn samt endnu et barn. Der blev indgivet anmeldelse om, at hun ville forsøge at dræbe børnene. K førte samme dag kl. 12.13 og 12.24 telefonsamtaler med A. K blev senere på dagen anholdt. Børnene var i god behold. K blev sigtet for forsøg på manddrab og afhørt. A var da til stede som forsvarer og blev senere beskikket som forsvarer for K i grundlovsforhøret, hvor K blev varetægtsfængslet. Under et retsmøde i medfør af retsplejelovens § 747, stk. 1, 2. pkt., fremsatte anklagemyndigheden begæring om, at det i medfør af retsplejelovens § 170, stk. 2, pålagdes A at afgive forklaring som vidne om indholdet af de to telefonsamtaler med henblik på at belyse, om K var trådt frivilligt tilbage fra forsøg. K ville ikke give samtykke til, at A afgav forklaring, og A protesterede imod at afgive forklaring.

Tavshedspligt | Eksempel

AFGØRELSE

- Vestre Landsret fastlog, at advokaten ikke kunne pålægges at afgive vidneforklaring. Som begrundelse herfor anførte landsretten bl. a.:
- *Under telefonsamtalerne mellem advokat Niels Fjeldberg og K den 26. maj 2004 kl. 12.13 og kl. 12.24 var K endnu ikke sigtet, men hverken hun eller advokat Niels Fjeldberg kunne efter omstændighederne være i tvivl om, at sigtelse mod K meget muligt ville blive rejst. Efter de omstændigheder, der forelå, var det endvidere helt nærliggende, at advokat Niels Fjeldberg i forbindelse med den forventelige sigtelse mod K ville blive anmodet om at være hendes forsvarer, hvad han også blev.*

Tavshedspligt | Eksempel

U.2016.469H

- **FAKTUM**

- Et barnløst ægtepar, M og H, havde oprettet testamente, hvorefter M's nevø var universalarving. Efter M's død havde H solgt slægtsgården for ca. 9 mio. kr., og af et regnskab fra 2011 fremgik, at et kontant beløb på ca. 8,7 mio. kr. skulle befinde sig i en bankboks. Efter H's død fandtes i bankboksen kun et brev til universalarvingen, hvoraf fremgik, at H havde givet formuen til velgørende organisationer. Brevet var udarbejdet af advokat A, og skifteretten og landsretten pålagde A at afgive vidneforklaring.

Tavshedspligt | Eksempel

AFGØRELSE

- *Efter retsplejelovens § 170, stk. 2, kan vidneforklaring pålægges, når forklaringen anses for at være af afgørende betydning for sagens udfald, og sagens beskaffenhed og dens betydning for samfundet findes at berettige til, at forklaring afkræves.*
- *Højesteret finder, at sagens beskaffenhed og dens betydning for vedkommende part eller samfundet ikke berettiger til, at der afkræves forklaring af advokat Christian Laubjerg. Højesteret har herved lagt særlig vægt på, at der er tale om advokatrådgivning i en sag af personlig karakter.*

Thank you